

ТОЧКИ ЗАГРАНИЧНОЇ ПОЛІТИКИ АМЕРИКИ

ВАШИНГТОН. — Годова сенатського комітету заграничних справ, Винсон, подав до відома конгресу головні точки, які є основою американської заграничної політики. Ці точки уложив його комітет на основі дискусії над зброєнням і заграничними справами, що тягнуться вже два тижні. Вони такі: „Отсим заявляється, що основою політикою на морю є удержувати таку флоту, яка могла б охороняти побережжя обох океанів рівночасно; яка могла б охороняти канал Панаму, Аляску, Гаваї й інші американські острови; яка могла б охороняти нашу торгівлю й американських громадян за границею; яка могла б забезпечувати нашу національну цілість і піддержувати нашу національну політику“.

ПАНІ РУБЕНС ЧОМУСЬ ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ВІД ПОМОЧІ.

ВАШИНГТОН. — Департамент стеїту подав до відома, що представник американської амбасаді в Москві бачив паню Рубінс у присутності представників советської влади. Вони розмовляли через посередника. На запит, чи вона потребує якої допомоги від американського уряду, відповідала, що ні, що нічого не хоче. Навіть заявила, що не хоче правного оборонця. Її чоловіка з нею не було. На всі запити, в який спосіб її арештували, представник советської влади заборонив відповідати.

ПРОТИВАГА ФАШИСТИВСЬКІЙ ПРОПАГАНДИ В БРАЗИЛІЇ.

ВАШИНГТОН. — Американський уряд накреслює обширний план, на основі якого задумує протидіяти пропаганді Німеччини, Італії й Японії в Бразилії й інших полуднево-американських краях. В останній році пропаганда в тих краях дуже змолася й названі держави поширили там свої впливи. Тим вони також підірвали американську торгівлю. Тепер Америка хоче відзискати втрачений ґрунт.

ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ НАХАБНОСТІ ЕСПАНСЬКОЇ АМБАСАДИ.

ВАШИНГТОН. — Багато американських патріотичних і релігійних організацій запротестували проти надужиття еспанської амбасаді у Вашингтоні, яка поламала прийняті закони пристойності, висилаючи між американців масу соціалістичної літератури, не наліплюючи притім на посылки поштовою маркою. Правда, між Америкою й Еспанією є угода, що вони взаємно не будуть оплачувати своєї дипломатичної пошти, але ця угода відноситься тільки до річевої пошти, а виразно виключає пропагандну літературу.

ГРІН ПРОТИ ЗАКОНУ ВАГНЕРА.

ШКАГО. — Предсідник А. Ф. П., Вільям Грін, виголосив палку промову, в якій сказав, що як в інтересі капіталістів так і робітників є поборювати Закон Вагнера і комітети взаємної праці, бо вони тільки дають змогу урядовій бюрократії втручатися в економічне життя краю і своїм втручанням сплиновати природний поступ.

ВАНДАЛИЗМ СТРАЙКАРІВ.

НЮ ЙОРК. — Кушнірські робітники Нью Йорку вийшли на страйк. Деякі робітні, хоч не працювали повним ходом, то всітаки були відчнені. На одну з них напали п'ять страйкарів і ножами порізали шкiрки вартості \$500. Звідтам вони пішли до іншої робітні і хотіли те саме зробити, але власник зчинив крик, прибігла поліція і їх арештувала.

ДОБИВАЮТЬСЯ СВОБОДИ ПРАЦІ.

ВАШИНГТОН. — Справа п'ятих робітників, які заскаржили заряд ньюйорської підземної залізничі за те, що він примусив їх вступити до 30 днів до юнії, або втратити працю, опинився тепер у Найвищому Суді. Згадані робітники твердять, що з огляду на свободу і демократію в Америці кожний чоловік повинен мати доступ до праці. Коли якийсь організація дістає виключне право праці в якомсь підприємстві, то та організація фактично дістає монополію на працю, а це противиться американській конституції. Тепер Найвищий Суд рішить це дуже важке питання.

ПЕРШИЙ СТРАЙК НА СВІТОВІЙ ВИСТАВІ.

НЮ ЙОРК. — На світовій виставі вибух перший робітничий страйк. Застрайкували робітники новозбудованої кавітерії за те, що заряд усеунув кількох їх товаришів з праці. Заряд твердить, що усунив їх тому, що не було для них праці, а робітники говорять, що тому, що вони займалися юнійною діяльністю.

НАГОРОДИЛИ МЕДАЛЯМИ ЧЕМНІ ДІТИ.

НЮ ЙОРК. — Дитячий клуб перевів конкурс між 90,000 ньюйорських дітей і після докладних розшуків нагородив 10 дітей, хлопців і дівчат, медалями за їх добре виховання і чемність.

СВІТ В ОБРАЗКАХ



4 ЧОЛОВІКИ ЗГІНУЛИ В БІЙЦІ БАНДИТІВ З ПОЛІЦІЄЮ.

У місті Коломбос, у стеїті Огайо, зведено оноді завзяту бійку, як кажуть газети, найзавзятішу бійку між поліцією й банковими бандитами в реєстрах історії стеїту. Поліція напала на сховок бандитів. Бандити пробували пробитися крізь кордон поліції. Наслідки були такі, що на місці впали трупамі: поліційний детектив Роберт Клайн, два генгстери й один, досі нерозпізнаний чоловік. Ранено 4 особи. На образку тіло одного з бандитів, що згинув у бою. Називали його „Мек“. Він пробував вирватися з оточеного поліцією дому.

КУРС ВІЙСЬКОВОГО ВИШКОЛУ В УНІВЕРСИТЕТІ.

Литовський уряд обміркував проєкт, на підставі якого на всіх факультетах університету Витовта Великого в Ковні мають zorganizувати вже в літі цього року курс військової підготовки для литовської академічної молоді. Курс буде складатися з теоретичної і практичної частини, причому практику студенти відбудуватимуть у військових відділах.

СЕЛЯНИ З РАДЯНСЬКОГО БОКУ ЧЕРПАЛИ СВЯЧЕНУ ВОДУ.

Під Острогом на Волині, на ріці Вілії, що пливе польською советським кордоном, святили на Йордан воду. Большевицька прикордонна сторожа не пустила людности з села Слобідка, що вийшла була громадно приглядатися до водосвяття. Після водосвяття можна було запримітити, як люди зо Слобідки черпали з ріки свячену воду.

НАПЛИВ ЗОЛОТА ДО ШВАЙЦАРІЇ.

В останньому часі дуже збільшився наплив золота до Швайцарії. Ствердили, що за останній тиждень запас золота зріс там на 134 міль. швайцарських франків. Цей ріст пояснюють великим напливом французьких капіталів у зв'язку з останньою кризою уряду. Швайцарська влада думає поробити всякі заходи, щоб припинити цей наплив чужих капіталів.

НЕМИТІ ДІТИ.

У цьому щікільному році ходять до міських вселюдних шкіл у Львові 25,736 дітей. Лікарську опіку виконують над ними 13 шкільних лікарів і 16 гігієністів. Підчас оглядин виявилось, що на те число шкільних дітей було: 4,166 немитих, 2,627 завошивлених, 204 з простого і 14 недужих на кір. До поради відіслали 2,188 дітей.

НАПАД НА УКРАЇНСЬКУ ЗАБАВУ.

На другий день по Йордані, тобто на Івана Хрестителя, у Братковичах, пов. Городок, де той день уже по традиції святкують, відбувалася в доміви Кружка „Сільського Господаря“ забава для членів того Кружка і для членів Кружка „Рідної Школи“. Десять коло 10-тої години вечором увійшла до салі група шумовиння з Городка, що хотіла викликати атантуру. Місцеві хлопці, що були на забаві, повітали, але стрінулися з нападниками під домом. Почалася бійка. Одного з напасників побили так, що його відвезли до шпиталю, але хтось з напасників пробив два рази ножем Антона Захарка. У зв'язку з тим поліція арештувала: Івана Барщовського, голову Кружка Р. Ш., Степана Фецишина, Івана Косика, Василя Косика, Івана Барщовського, сина Петра, Михайла Янчишина, Михайла Гришу і Михайла Кричовського. Після переслухання на постерунку в Городку випустили всіх з винятком Івана Барщовського, на якого напасники донесли, що він кричав: „Ура, хлопці-українці, бийте мазури“. Барщовського перевели до судових арештів. Треба додати, що взагалі громадяни Братковичів, які ходять до Городка по зимову допомогу, наражені раз-у-ораз на напади городецького шумовиння і не можуть ніяк перестати від них захищатися.

СЛОВО, ЯКЕ МАЄ 43 БУКВИ.

В англійській медичній журналі поданий опис нового ліку на збільшення тиснення крові. Той новий лік називали коротко числом 2020, тому, що назви згаданого ліку ніхто не міг вимовити. Ця назва має небагато, лише сорок три букви і виглядає у лікарсько-науковій мові так: Триметоксібензиль-дихідроімідозагідрохлорид. Той лук або впрорскують під шкіру, або п'ють його як мікстуру.

КРІВАВА ПІМСТА В СУДОВІМ БУДИНКУ.

У станиславівському суді відбувалася розправа проти Юрка Петрики, якого Олександр Болехівський скаржив за відшкодування за те, що Петрика минулого року в часі бійки випалив йому сильною кистею око. Петрику буди вже перед тим засудили за те на два роки в'язниці, але апеляційний суд цей присуд скасував. Тепер суд не признав Болехівському відшкодування. За те Болехівський на коридорі суду кинувся на Петрику і завдав йому ножом шість ран у голову і карк.

ДЛЯ „ПЖИЄМНОСЦІ“.

Ще у вересні минулого року підсекретар гміни Біще, пов. Бережани, в одній особі й секретар місцевого „Звйонзку-Стжелецького“, йдучи вечором через село Біще ще з одним таким самим, як він, стріляв для „пжиємносці“ до телефонічних дротів. Як наслідок забавки телефонічні дроти прорвалися — і тоді наші „дзялаче“ в ноги. Та шастя хотіло, що „геройство“ бачили сусіди, а саме Петро Садівник і Мирон Ворона, що повідомили про це поліцію. Та наслідків з цього до нині ніяких, а п. Адамів (секретар і підсекретар в одній особі) ходить собі даліше з дубельткою на плечах, „якби нігди ніч“...

СПРОНЕВІРЕННЯ НА ПОЧТІ.

В поштовім уряді в Яблонові під Коломєю викрили значні грошеві зловживання. Наслідком карного і дисциплінарного доходження звільнено начальника уряду, Тадея Сайдака, якого потягнуто до судової відповідальности за спроневерення 2,700 зл. Одночасно відповідає перед судом поштовий урядовець Петро Мосюк, що солідарно з начальником має заплатити спроневерену суму.

ПОЛЬСЬКИЙ МІНІСТЕР ПРО НЕСПОКОЇ В ГАЛИЧИНІ

ВАРШАВА. — При обговоренні бюджету для міністерства справ внутрішніх Польщі забрав слово міністер ген. Славой Складковскі й висняв сенатський комісії причини „неспокоїв у Мадопольщі“. Говорив виключно про Галичину, яку називав „Всходня Мадопольська“. Казав, що Галичина переживала від часу, як опинилася по світовій війні під Польщею, три потрясення. Зараз по окупації Галичини були там „чорні страйки“, а в 1932 р. zorganizовано в Галичині на великі розміри бойкот державних монопольних виробів, як теж акцію бойкоту Східних Торгів. А в минулому році, говорив міністер, поведено широкий страйковий рух серед селян по селах. З промови міністра виходило, що він говорить головню про ті неспокої, які викликувала сама польська людність, незадоволена з політики уряду. Міністер намагався виправдати це тим, що оцінки були дуже довго в неволі й тепер не вміють оцінити свободи. Признав, що є по селах перелюднення і нуджа. Як також ствердив, що були „прикрі сутички“ поліції з населенням, згідно з минулому році, наслідком яких впало й багато селян — поляків, а яких числа ніхто не знає, бо польська цензура конфіскувала звіттовлення про ті події.

НІМЕЧЧИНА ЗАПЕРЕЧУЄ НЕСПОКОЇ.

БЕРЛІН. — Німецьке міністерство справ заграничних і міністерство пропаганди видали комунікати, в яких з обуренням відкидають поширені в світі вісті про те, що в Німеччині заноситься на державний переворот, що переведено в ній якусь чистку в армії, що Гітлер занедажує, що існує якийсь монархістичний заговор та що частина армії підняла бунт.

Хто поширив ті вісті?

Міністер, пропаганди д-р Гебельс, оголосив, що всі ті вісті, звернені проти Німеччини, розпустили польські жида. Вдалося їм це при помочи британського бюро пропаганди. І тому Німеччина тепер найбільше озлоблена на Англію, бо саме з Лондону розіслано по світі ті фальшиві вісті про Німеччину, що їх видумали жидівські кола в Польщі. Ось таке пишеться в урядових німецьких комунікатах.

Признають неспокої.

Всежтаки і комунікати не закривають того, що останні переми, які зайшли в армії, викликали деякі неспокої. Тільки висняють ті переми тим, що таке саме сталося також в Англії, де замінено старих генералів „молодшою кровю“.

АРМІЯ ПРИ КЕРМІ В РУМУНІЇ.

БУКАРЕШТ. — Король Кароль проголосив у Румунії диктатуру. Він правитиме при допомозі своїх приятелів-лібералів, яких нема багато, а головню при помочи війська. Номінально стоїть на чолі міністерства православний патріарх. З того незадоволені жида, бо патріарх є антисемітом. Але всежтаки раді з диктатури, бо покищо мають спокій. Як і раді з того, що Кароль схилиється до Франції, а не до Німеччини.

ФРАНЦУЗЬКІ ЖІНКИ ДОБИЛИСЯ ПРАВ.

ПАРИЖ. — Жінки у Франції виграли на цілій лінії. Уже навіть не будуть при цивільнім шлюбі говорити, що жінка зобов'язана супроти мужа до „послуху“. Тільки заявлять, що „муж є головою родини“. Досі була жінка законно під опікою чоловіка майже в таких самих розмірах, як і діти. Вона не могла по своїй волі підписувати чеків, мати своє власне конто в банку, чи робити заповіти і розпоряджати майном. Тепер уже те все може робити. Тільки одна біда: у Франції є більше жінок, як чоловіків. А чоловіки не хочуть женитись, поки жінка не перепише на них усього свого майна.

КОНФІСКАТИ В ДАНЦІГУ.

ДАНЦІГ. — Поліція сконфіскувала накладі 14 часописів за те, що „розпускали наскрізь ідіотичні вісті про Німеччину“. Між сконфіскованими було 9 польських газет, 4 жидівські і „Прагер Пресе“ з Чехословаччини.

НЕ БУДУТЬ ДАЛІ ПОМАГАТИ.

ШАНГАЙ. — Совети зановили, що не будуть давати Китаєві дальшої військової допомоги, бо не хочуть давати Японії притоки вивовісти їм війну. Очевидно, що тут мова тільки про допомогу на більшу скалю. Назагал, як кажуть, військова допомога Советів обмежилася до того, щоб випробувати нові літаки і пізнати военну тактику японців.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Co., Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office at Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Відомості про редакцію на мікрофільмах.

Адреса "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗНОВ СПИС "ЧУЖИНЦІВ"

З міста Кантон, у степі Огайо, приходить вістка, що тамашній міський уряд задумує завести в себе закон, на основі котрого кожний чужинець, себто кожний імігрант, що не має громадянських паперів, мав би обов'язок реєструватися. Що більше, кожний чужинець мав би дати зняти відтиски з своїх пальців, як це робиться на поліції із злочинцями, заплатити за таку реєстрацію таксу в сумі одного долара кожних шість місяців та носити все при собі реєстраційну легітиміацію з своєю фотографією. На випадок непослуху цьому законів чужинець підпадає би карі в сумі \$500. Крім цього міському урядові прислугувало би право, зовсім необмежене, відмовляти такої реєстраційної карти або її відновлення всякому чужинцеві, якому йому цього відмовити забажається.

Хоча проект покищо є лише проектом і хоча він відноситься тільки до одного міста, легко догадатися, яким небезпечним прецедентом став би він, якби став законом хочби в одному місті. Такий закон наразив би чужинців передовсім на поважні втрати часу, грошей і труду. Він загрозив би поважно людям, які не можуть доказати легальності свого приїзду до Америки. Він віддав би їх у необмежену владу міського уряду, серед котрого легко можуть знайтися хабарники, охочі зробити з закону базу для рекету. Адже цей закон своїм приказом знімання відтисків пальців наче уже ставить чужинців в одну клясу із злочинцями.

Хоч цей закон відносився б лише до імігрантів, що не стали громадянами, то не легко догадатися, що він спричинив би немало клопоту всім імігрантам, себто й тим, що вже стали громадянами краю. На них він вложив би обов'язок доказувати своє громадянство, що, як звісно, в деяких випадках є трудне, або зовсім неможливе. З людей, що живуть у місті, цей закон можна легко розтягнути на людей, що до міста тільки приїжджають. Зрештою такий закон може легко перекинутися, як яка пошесть, в інші міста. З часом може з'явитися рух за введення такого закону на цілий стейт, а то й на цілі Злучені Держави.

Джерелом цього небезпечного законопроекту є політична демагогія. Підчас міських виборів одна з партій ловила собі голоси при допомозі крикливої нагінки на комуністів і чужинців. Вона підсувала громадянам думку, що кожний чужинець це комуніст. Серед нинішньої гістерії, що має своє коріння в новім бізнесовім застою, такі демагогічні кличі легко приймаються серед несвідомих дрібних купців, промисловців та втрачуючих працю робітників. Це власне показує, якою небезпечною може стати ця агітація, якщо громадянство не протиставить їй розумової акції.

На випадок, якби такий закон був прийнятий у цілому краю, потерпіли б від нього найбільше робітники й імігранти, і тому вони в першу чергу мають інтерес у поборюванні цієї огиди.

Гнат Крашанко.

В СТАРІМ ЗАМКУ

Історична повість.

(28)

— Небилиці! То не був татарський табір. Вам усім чотирьом снілося. У страху великі очі. А як щось подібне ви справді бачили, то це була погранична сторожа.

— Сторожа? Наша сторожа? — крикнув Марко.

— Наша сторожа! — повторив підстароста. — То наша охотничья козацька сторожа. Не диво, що вони здолали, це й в очах такого, що їх не знає, виглядають, як татари. Вони по татарськи розтабовуються. Також прийняли багато татарських звичаїв.

— Як би я був знав це, то ми були би до них підіхали, — сказав Марко.

Певність, з якою підстароста казав це і віддалення табору так, що його ледви доглянути можна було, склалися на те, що Марко повірив й замовк. Його боліла втрата дня.

— Завтра я з вами поїду, — сказав Кіндіс. — Побачите, як ви нині блудили.

Марко пішов до хати. Хоч соромом було, розповісти про свою невдачу. Всі сміялися. Батько сказав:

— Змарнована одна днина, то не велика втрата. Нехай

тобі здається, що й нині падав дощ.

— Твоя даремна їзда не така цікава, як те, що тут у замку сталося, — промовила Марина. — Для всіх нас велика загадка. Щезла жінка підстарости. Він її вночі кудись вивіз. На замку її нема.

— Варта стоїть цілу ніч, — сказав Марко — ніхто не вийде, ані не вийде.

— А її таки нема. — Дивне! — сказав Марко і зійшов надолину до Солоняка, котрий вже був у містечку і вернувся. Побачивши Марка, шепнув:

— Кіндіс бреше! То такі були татари. Я був між людьми. Казали мені, що охотники та бродяги, що вони здолали, це й в очах такого, що їх не знає, виглядають, як татари. Вони по татарськи розтабовуються. Також прийняли багато татарських звичаїв.

— Чого з ним так довго панькатися! Таж то явний зрадник. Зв'язати, до лбоху і правда зараз виявиться! Як

довго він буде нас туманити, так довго правда не вийде наверх.

— Мусить вийти і вийде! Завтра знов поїдемо, — сказав Марко і цим закінчив розмову.

ПОЛЬЩА — ЗАБОРОЛО ЕВРОПИ
ПЕРЕД БОЛЬШЕВИЗМОМ

В історії буває, що деколи для одного народу міжнародні обставини складаються щасливо, для другого — неприхильно. При кінці світової війни Польщі над міру пощастило.

1917 року завалилася велика "темниця народів". — царська Росія. В листопаді 1918 року були розбиті Центральні Держави — Німеччина й Австро-Угорщина, — що панували над західними польськими землями. В Росії від кінця 1917 року запанував большевизм, який загрожував викликати революції в цілій світі. Большевицька пропаганда від 1917 року так поширилася була в Німеччині, в Італії та у Франції, що французи, наприклад, не могли післати війська на поміч російським "білим генералам" проти большевицької червоної армії. Відомо, що на французьких військових кораблях, висланих проти російських большевиків 1919 року, вибухали повстання. На весні 1919 року командант російської червоної армії в Україні, Антонов — Овсєнко, плянував дуже поважно вдарили на Румунію і прийти на поміч мадарському большевицькому урядові. Антонов хотів післати військо українського повстанця Григорієва на Румунію; але тільки тому, що Григорієв збунтувався проти большевицької влади в Україні, цей план Антонова не вдався.

Відновлена Польща дуже зручно використала міжнародну ситуацію рр. 1918—1920. В Польщі большевизм не мав великого успіху. Поляки не вірили большевицьким національно-визвольним кличам і намагалися відірвати від ослабленої Росії яку мога більше земель. Одночасно польська дипломатія в Парижі й Лондоні доказувала, що лише польське військо може забезпечити Європу перед нападом "червоного орда" Леніна і Троцького. Поляки вміли навіть війну проти українського війська в Галичині виставляти перед світом, як боротьбу проти "большевицьких банд". На цій підставі найвища рада мирової конференції в Парижі дозволила польському війську

захопити території Галичини аж до Збруча. (Армія Галера).

1919 року, з допомогою Англії та Франції, мала великі успіхи в боротьбі з большевиками російська "біла армія" під проводом генерала Денікіна. Тоді в цілій світі було переконання, що Польща допоможе Денікінові скинути большевизм у Росії, щоб визволити Європу від большевицької небезпеки. Як же було в дійсності? Відповідь на це дає нова книга визначного польського генерала Кутшеби, що вийшла в осені 1937 р. під назвою "Похід на Київ". Кутшеба на підставі документів, взятих із польських архівів, показує, що р. 1919-го Пилсудський боровся більше "єдиної неділимой Росії" ген. Денікіна, ніж большевиків. Хоч Польща мала свого представника при "уряді Півдня Росії" на чолі з Денікіном, то одночасно Пилсудський завіз був тайні переговори з большевицьким урядом Леніна в Москві. В листопаді 1919 року Пилсудський, як подає ген. Кутшеба, переказав таке через свого довіреного посланця до Леніна в Москву:

"Польща не є жандармом Європи і не хоче ним бути. Польща хоче й буде дбати лише за свої власні інтереси... Підтримка Денікіна в його боротьбі з большевиками не може відповідати польському державному інтересові. Удар проти большевиків у напрямі на Мозир (в Україні). — Ред.), поміг би безсумнівно Денікінові в його боротьбі проти большевиків і може навіть був би ризиками для перемоги. Польща мала і має на польському фронті досить сил, щоб зробити цей удар. Чи вона це зробила? Чи це не мало б большевикам відкрити очі?"

З матеріалів, які видав ген. Кутшеба, видно, що своє військо Пилсудський готував до боротьби з російськими большевиками, але вже аж після поразки Денікіна. Також Пилсудський був радий, що впаив фронт українських армій проти Денікіна, бо там, де не було самостійної української си-

скалі і дерева, добрі й горби, тай стільки.

— Людей жадних? — Нікого, то пустиня. Я радив би, щоби мама і Марина махнули рукою на ту їзду. Весною може би справді мила була така поїздка. Тепер сума осін...

Хоч нині справді не бачили нічого небезпечного, то всеж таки вчорашні татари не сходили Маркові з думки. Марко не вірив, щоби то були свої. — Що з того, що тепер тут може не так гарно, як на весні, — сказала Марина. — Та не заперечиш, що гарніше як тут в тих тісних, тем-

них зимних і стухлих мурах. — Марина правду каже, — додала сотникова. — Я хочу видихати з себе ту кількадесятлітню замкову, стухлину. Завтра їдемо. Невідкично завтра. Пан Кіндіс дасть нам свій візок.

— Отже пані сотникова приказують завтра? — забалакав Кіндіс, приступаючи ближче. — Мій візок і мої коні. На візку пан сотник, пані сотникова і панна Маріяка. Я і пан Марко в кульбаках.

— В кульбаках поїде з нами десять козаків, — перебив сотник, котрий до цієї хвили мовчав. (Дальше буде).

Всі італійські часописи принесли в числах з 1. або 2. лютого довгі і симпатичні комунікати про свято 29. січня, що, як ми писали, було вштовбане українськими студентами в саях Гуффу.

Евген Онацький, Рим.

ли, Польща могла лекше диктувати.

Після розбиття армії Денікіна Пилсудський на весні 1920 р. рішив післати своє військо на Київ. Ще й досі подекуди гуляє фантастичне уявлення, що, мовляв, Пилсудський хотів, щоб на схід від Збруча була самостійна Україна. Польські історики вказують на інше: Пилсудський мріяв про польсько-українську "федерацію", себто, сказавши просто, хотів прилучити цілу Україну до Польщі. Тому 1920 року поляки всім способом перешкоджували підсиленню тих українських відділів, що билися на боці Польщі проти большевиків. Після війни 1920 р. Польща, перша з більших держав Європи, визнала російський большевицький уряд і завела з советською Росією нормальні дипломатичні зносини.

В. А.

3 ІТАЛІЙСЬКОЇ ПРЕСИ

"Ль Корере Дипломатико е Консоларе", що стоїть досить близько до міністерства справ закордонних, приносить у числі з 20 січня дві статті, що безпосередньо до нас відносяться. Перша — редакційна замітка в справі меншин у Румунії. В ній між іншим читаємо:

"Букарешт повинен бути тепер переконаний, що ані мадьяри Трансильванії, ні українці Басарабії, й особливо Буковини, нічим Румунії не загрожують: навпаки, в близькій будучині вони зможуть служити мостом: мадьяри для зв'язків з мадьярами, незалежними й суверенними на їх національній території, а українці в день їх реваншу проти Москви з анти-большевицькими слов'янами. Румунія, як авангард латинства і середземноморської цивілізації, повинна повоювати — тільки панславизму та большевизму; вона повинна припинити засоби охорони тільки проти несподіванок, що можуть прийти з Сходу..."

Друга стаття, підписана Люціан Франці, має заголовок "Італія має українську граматику...". Для нас цікаво першзавсе відмітити цю статтю про граматику в органі, визначно політичному. Автор у дійсності

мало займається філологічними справами. Наведемо тут кілька уривків, що дадуть певне уявлення про характер і цілі статті:

"Праця проф. Онацького тим більше цінна, що вона заповнює справжнє порожнє місце і сприятиме у великій мірі зростові культурної виміни з українським народом, що належить до середземноморської культури, але терпить тепер під ярмом московських тирани, які в своїх націоналістичних і імперіалістичних цілях, не завагаючи ні на хвилину знищити його незалежність та включити його силоміць у Советський Союз. Ніхто не може не вбачати важливого географічного положення України, що знаходиться між європейським Заходом і большевицькою Росією, себто азійським Сходом.

Тоді, як Росія ніколи не знала цивілізації та права імперіального і християнського Риму і тепер має чисто анти-європейську функцію, Україна має історію і цивілізацію цілком європейського характеру, і тим ґрунтовно відрізняється від московського народу, свого традиційного ворога. Український народ завжди боровся проти азійських нападників, боронячи всіми засо-

дами свій європейський і середземноморський характер..."

Варто зазначити, що Грецьке Абатство Гротиферати скинуло друк граматики Онацького 4. листопада, в роковини італійської перемоги. І для українців, що живуть на еміґрації, надіючися звільнення їхньої батьківщини, і то не пасивно, але активно змагаючись, не вважаючи на переслідування, навіть лінгвістичні, видрукування граматики Онацького — безперечно також перемога. Італійці, латинський і середземноморський народ, гордий тим, що поніс свого часу свою тисячелітню цивілізацію на береги Чорного моря, сердечно беруть участь у цій перемозі та в radoшах цього шляхотного й гордого народу і висловлюють найкращі побажання щодо його будучини, як нації вільної й дружньої, незалежної від утисків Москви і від втручання розкладового імперіалістичного й шкідливого большевизму..."

Всі італійські часописи принесли в числах з 1. або 2. лютого довгі і симпатичні комунікати про свято 29. січня, що, як ми писали, було вштовбане українськими студентами в саях Гуффу.

Евген Онацький, Рим.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. Місячні збори Бр. св. Івана Хрестителя, віл. 270, відбулися у вівторок, 15. лютого, в годині 7.30 вечір, в У. Н. Домі, 181-183 Філт Стріт. Кожний член повинен прийти на ці збори, бо є важні справи до пологодження. На цих зборах кожний член отримує новий статут У. Н. Союзу. — Михайло Баран, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. Тов. Український Клуб Поступовий, віл. 170, поведе всіх своїх місцевих і позамиських членів, що звичайні місячні збори відбуваються в вівторок, 15-го лютого, в салі під ч. 386 Джанстон Авеню, в годині 7.30 вечір. На тих зборах будуть дуже важні справи до пологодження і рішення, тому просимо конче прийти. Довгою членів хай вирізняють свої вкладки. Старайтесь приправити нових членів. — Ф. Дмитриха, предс.; В. Кушнір, секр. рек.

ЩО ПИШУТЬ ПРО ПРОПАМ'ЯТНУ КНИГУ У. Н. СОЮЗУ

РАДА УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ ІМ. С. ПЕТЛЮРИ В ПАРИЖІ просить прийняти вислови глибокої вдячності за надіслання "Пропам'ятної Книги У. Н. Союзу". Прекрасне видання. Дуже гарне зверхнім виглядом. І прецікаве змістом. Воно є цінним вкладом в історію не лише наших людей в Америці, але й історію наших загально-національних змагань.

Сорок літ праці У. Н. Союзу — це сорок літ постійних зусиль, а "Пропам'ятна Книга" це свідок переможенних труднощів та перейденого шляху.

І коли на цьому шляху — мов дороговказ — ставиться така добра й гарна книга, то це показує, що за сорок літ зроблено щось добре й гарне.

Бажаючи У. Н. Союзові далішніх успіхів, просимо прийняти запевнення в нашій правдивій пошані.

(Цей лист підписали голова ради й бібліотекар).

Своїм європейський і середземноморський характер..."

Переповісти коротенько історію української державности та боротьби з Москвою, автор зазначає: "В советській Україні ті, що наважуються говорити про звільнення батьківщини від московського рабства, йдуть негайно до вазниці, або їх виселяють на острови далекої лівної, або впрост розстрілюють, або, відповідно до випадків, "ліквідують", ми самі "кінчають самогубством". Самогубство Любченка, що сприяв друкові українського словника Академії Наук у Києві, ясно виявляє методи, що панують у советському режимі..."

"Українська мова — пише далі автор — завдяки ініціативі фашистського уряду ввійшла в офіційну програму навчання Східного Інституту в Неаполі, і тому була необхідна граматики для тих італійців, що вважають потрібним учитися цієї гармонійної і гарної мови, що навіть її існування заперечували вороги. Проте всупереч заперечуванню імперіалістів та неуків українська мова живе і повна життя, і має гідність справжньої національної мови, із своїми окремими правилами; відмінними від правил усіх інших мов спільного слов'янського племи. Нині ця мова виправдовує цілковито свою фонетичну, морфологічну й синтаксичну систему, що її ухвалила як Академія Наук у Києві так і Наукове Товариство ім. Шевченка у Львові..."

Характеризувавши потім українську мову, відповідно до передмови граматики, автор зазначає: "Готується до друку також українсько-італійський словник, що заповнить останню недостатку й облегчить італійцям студіювання цієї мови в Східному Неаполітанському Інституті. Ці студії служимуть не тільки для пізнання скарбів української літератури, але також для пізнання історії й політичного становища сучасної України."

Варто зазначити, що Грецьке Абатство Гротиферати скинуло друк граматики Онацького 4. листопада, в роковини італійської перемоги. І для українців, що живуть на еміґрації, надіючися звільнення їхньої батьківщини, і то не пасивно, але активно змагаючись, не вважаючи на переслідування, навіть лінгвістичні, видрукування граматики Онацького — безперечно також перемога. Італійці, латинський і середземноморський народ, гордий тим, що поніс свого часу свою тисячелітню цивілізацію на береги Чорного моря, сердечно беруть участь у цій перемозі та в radoшах цього шляхотного й гордого народу і висловлюють найкращі побажання щодо його будучини, як нації вільної й дружньої, незалежної від утисків Москви і від втручання розкладового імперіалістичного й шкідливого большевизму..."

Всі італійські часописи принесли в числах з 1. або 2. лютого довгі і симпатичні комунікати про свято 29. січня, що, як ми писали, було вштовбане українськими студентами в саях Гуффу.

Евген Онацький, Рим.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. Місячні збори Бр. св. Івана Хрестителя, віл. 270, відбулися у вівторок, 15. лютого, в годині 7.30 вечір, в У. Н. Домі, 181-183 Філт Стріт. Кожний член повинен прийти на ці збори, бо є важні справи до пологодження. На цих зборах кожний член отримує новий статут У. Н. Союзу. — Михайло Баран, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. Тов. Український Клуб Поступовий, віл. 170, поведе всіх своїх місцевих і позамиських членів, що звичайні місячні збори відбуваються в вівторок, 15-го лютого, в салі під ч. 386 Джанстон Авеню, в годині 7.30 вечір. На тих зборах будуть дуже важні справи до пологодження і рішення, тому просимо конче прийти. Довгою членів хай вирізняють свої вкладки. Старайтесь приправити нових членів. — Ф. Дмитриха, предс.; В. Кушнір, секр. рек.

ЩО ПИШУТЬ ПРО ПРОПАМ'ЯТНУ КНИГУ У. Н. СОЮЗУ

РАДА УКРАЇНСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ ІМ. С. ПЕТЛЮРИ В ПАРИЖІ просить прийняти вислови глибокої вдячності за надіслання "Пропам'ятної Книги У. Н. Союзу". Прекрасне видання. Дуже гарне зверхнім виглядом. І прецікаве змістом. Воно є цінним вкладом в історію не лише наших людей в Америці, але й історію наших загально-національних змагань.

Сорок літ праці У. Н. Союзу — це сорок літ постійних зусиль, а "Пропам'ятна Книга" це свідок переможенних труднощів та перейденого шляху.

І коли на цьому шляху — мов дороговказ — ставиться така добра й гарна книга, то це показує, що за сорок літ зроблено щось добре й гарне.

Бажаючи У. Н. Союзові далішніх успіхів, просимо прийняти запевнення в нашій правдивій пошані.

(Цей лист підписали голова ради й бібліотекар).

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ТІ ОСТАННІ СЛОВА.

Доносять газети з Атен, столиці Греції, що князь Микола, стрий грецького короля Юрія II, помираючи оноди, сказав при смерті:

„Я щасливий, що вмираю в любім краю“.

Читаючи цю вістку, люди подумують:

Як це гарно, що навіть королівський стрий держиться королівського звичаю в годині смерті думати не про смерть, а про те, якби то сказати щось пам'яткове.

Читаючи цю вістку, газетарі подумують: Помираючий мусів мати доброго пресового агента.

БЕЗ РЕКЛЯМИ НЕ ІДЕ.

Невже королівські роди потребують пресових агентів для роблення резголосу?

Життя покійного князя Микола дає деяку відповідь. Він родився як третій син грецького короля Юрія Першого. Підчас світової війни його брата, тодішнього грецького короля Константина, винували за проницькі симпатії. Коли в 1917-тім році до влади в Греції прийшов Венізелос, він після короля на острів Корфу, а князь Микола пішов на імміграцію й жив у Швейцарії. Як у 1920-тім році короля Константина знову повернуто на престол, князь Микола вернувся до Греції. У 1924-тім році Греція стала республікою і князь Микола виїхав до Парижа. Як монархія знову зреставрована в 1935-тім році, він вернувся до Греції.

Можна припустити, що якби пожив іще кілька років, то був би на імміграції втретє. З того боку слова про щастя з приводу смерті в Греції мають зерно терпкої, але певно свідомо ненаміреної правди.

ХИТКА КОРОНА.

Коли перейти монархії Європи, то покажеться, що нема між ними монархій, таких певних, щоб доля грецької династії для них була неможливою. Навіть найтвердіші з них досить хиткі. Навіть англійська корона, що могола з них усіх здаватися найтвердіше осадженою на голові, досить легко може похитнутися, як це видно з досвіду короля Едварда, нині тільки князя Віндсора.

За одного з перших королів цього роду, Юрія Людовіга, електора Ганновера, що став потім королем Англії, Шотландії й Ірландії як Юрій Перший, оповідають, що він дуже не полюблював конституційні обмеження англійської монархії. Він привик був бути необмеженим паном у своїм німецьким князівстві, а тут в Англії права короля були обмежені правами народу. Він не міг видати закону без парламенту. Він не міг розписати нових податків без парламенту. Він навіть не міг забавитися своєю вдовою в своїй палаті, поза муром, що відділював його від юрби, бо палата св. Якова в Лондоні не має довкола себе мур, а її парк прикрашається для публичного проїзду.

Це його так лютило, що він постановив остаточно покласти цьому край і виставити довкола палати мур та забаронити публіці переходити через парк палати. Коли він спитався своєю улюбленою міністром, лорда Роберта Волпола, чи може він знати, скільки коштував би такий мур, міністер відповів: „Певно, що знаю: такий мур коштував би ваше величство три корони: корону Англії, корону Шотландії й корону Ірландії“.

Король мур уже не ставив.

„ГЕЙ ТАМ НА ГУРЖЕ ДОЛІНА“

Від якогось часу українські абоненти Польського Радія слухають за свої власні гроші дивних (кажучи скромно) авдіцій. Спікер заповідає „песні гуральське“. Ано — добре. Не зашкодить пізнати культуру слов'янських браці, тим більше в добі нормалізації. Слухає — і не вірить своїм вухам:

„Гей, там на горі Січ іде, Гей, малиновий стяг несе...“

Ба! Ніби „гей, там на горі“ — ніби ні. Бо під цю мелодію підложені інші слова:

„Гей, там на гурже долина, Гей, на долині дєбїна, Гей, на дєбїне наше хлопци кресоваци, Гей, машеру-у-у-йон, раз, два, тиш!“

Що це є? Слухач попросту бараніє, бо не знає, як це назвати. Властиво він знає — в словнику Грінченка є це слово під буквою „к“ — але він дивується, як таку річ можна робити публічно, в світлі дня. Інша річ вночі, витрихом...

Ба... Така „діяльність“ починає набирати сили. Ба — це вже переходить у систему. Вже не одна, ані не дві українські мелодії розходяться по хвилях етеру, як гуральські чи інакші песні. Ба — на Різдво ми почули з Варшави наші колядки („Бог предвічний“, „Дивна новина“ й ін.), але не як наші, але як польські. В чисто польським, зовсім зміненим тексті!

Тепер уже навіть не знати, які нас можуть чекати несподіванки. Одного дня почуємо, напр., „Гей, сен дзівуйце, дрогі родаци, що у нас в Польсьце настало“ — на мелодію „Гей, не дивуйтесь!“ Іншим разом готові послужитися нашою пісню „Почаївська Божа Мати“ для якогось польського танга! Або підложити якийсь текст під „Ще не вмерла“... Ми є свідками явища, без прецеденсу в історії Європи. А тому, що це явище нове — навіть не знаємо, яка є його правна сторінка. Скаржити? Ну, а на основі якого параграфу? Де це є в кодексі карнім?

Є хіба один вихід — робити ї собі так. Може брати хтось наше — можемо ми його.

Коби тільки було що... Але з тим гірше... — („Новий Час“).

Федь Триндик.

КОРОЛІ І ЇХ ВОРОГИ.

Як грецька династія мала ворога в грецькій політиці Венізелосі, так інші династії мають ворогів в інших політиках. Через те й не можна дуже дивуватися, коли монархії й диктатори часто розправляються зі своїми противниками досить безпardonно.

Про еспанського генерала Нарваеса, одного з еспанських диктаторів 19-го віку, оповідають, що як при смерті спитався його священник: „Чи валиша ексцеленція прощає своїм ворогам?“ — диктатор відповів: „Я ворогів не маю: я їх усіх розстріляв!“

Хто хоче свою владу держати назавжди, тому легко зійти на засоби Сталіна, Гітлера або Пілсудського.

ХТО ТУТ ХАЗЯІН?

Як каже англійська приповідка: на світі треба всяких звірів. І одні провідники вдовольняються обмеженим провідом, а інші ніякого обмеження знести не можуть.

Оповідують про шведського короля Карла XI-го, що як його жінка раз попросила його помилувати якогось в'язня, то король їй відрубав: „Пані, я з вами женився, щоб ви мені давали діти, а не поради!“

ПОДАЄ ДО ВІДОМА ШАНОВНІЙ ПУБЛІЦІ, ЩО НОВА ФІЛІЯ
ПІД Ч. 288 JOHNSON AVENUE,
BROOKLYN, N. Y.

БУДЕ ВІДКРИТА

В П'ЯТНИЦЮ, 18-го ЛЮТОГО
Friday, February 18, 1938

З ОКАЗІЇ ВІДКРИТТЯ НОВОЇ ФІЛІЇ БУДЕМО ПРОДАВАТИ М'ЯСИВА Й ВУДЖЕНИНИ ПО СПЕЦІАЛЬНИХ ЦІНАХ КІЛЬКАНАЦЯТЬ ДНІВ.

ПРОШУ СЛІДИТИ ЗА ОГОЛОШЕННЯМИ В „СВОБОДІ“.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

КЛІВЛЕНД, О.

Зачинають з нами числитись.

Хто з нас не знає, скільки то приходилося витерпіти нашому народові, заки він добився того, щоб міг мати в Америці своїх українських священників. Ставили нам колоди вороги. Ставили й ірландці, що не визнавалися на українським греко-католицьким обряді. Та тепер настали інші часи. От погляньмо на „Ди Кетолік Юніверс Болетин“ (ч. 31), видаваний у Клівленді, а там побачимо прекрасну велику знимку іконостасу, що є в українській греко-кат. церкві св. Петра і Павла. Там є і гарний допис про наш обряд і про те, що на богослужбі в тій церкві був присутній греко-католицький єпископ о. Юсиф Шрембс з своїми священниками та виголосив там проповідь з подякою українцям і їхньому парохові о. Меренкову, що так вірно держався своєї віри, що вдержує гарну церкву й у величезному порядку та плекають чудовий спів. Про ті відвідини єпископа української церкви згадала вся місцева американська преса.

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Загальне віче.

Дня 23 січня відбулося в У. Н. Домі загальне віче, яке відкрив гром. Д. Братусь і попросив як головного бесідника д-р В. Левицького, що недавно був у краю, де мав нагоду оглядати своїми власними очима життя українців під польською владою. Бесіда була цікавою, що в Польщі править нині диктатура, зложена з військових і аристократичних елементів. Ця диктатура прямує до того,

щоб здавити в Польщі всі партії, і то не лиш українські, але й польські. Польські селяни також стогнуть під тою диктатурою, чого доказом є страйк польських селян, у яким застрілено біля 400 польських селян. Вислід є такий, що польські селяни є озлоблені на свою власну владу і трапляються нині часті випадки, що польські селяни переходять на греко-католицький обряд та приймають українську національність. Але польський уряд про те мовчить, бо не хоче тим випадкам давати розголосу.

Польський уряд дуже давить українців. Він змушує українців при купні поля переходити на римо-католицький обряд, що є рівнозначне з переходом на польську національність. Та багато з тих українців, що приймають римо-католицький обряд, тихцем заявляють, що змінюють лиш віру, але не змінюють національності. Ва всетаки їх діти можуть з часом змінити і національність, говорив бесідник.

Також польський уряд намагається порізнити в нутрі українців, та старається з поодиноких українських племен, таких як гуцули, лемки, холмщаки, поробити поляків, хоч ті люди не вміють по польськи навіть одного слова. На Холмщину, Волинь, Полісся і Підляшшя поляки ніяк не допускають українських свідомих робітників, та не дають там розвинути українським організаціям.

Зате на українських селах поляки стараються насадити багато костелів, „домів людських“, своїх читалень та кооператив. З того боку йде поважна загроза українському народові. Та українці борються так, як уміють і можуть. В останніх часах українці почали на широкую скалю розбудовувати свій промисл. Є нині багато своїх фабрик і ці фабрики далі зростають.

Загрозою для українців я-

УВАГА! УКРАЇНЦІ ГЕМТРЕМКУ Й ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

Подаємо до відома всім українським національним товариствам в Гемтремк, Дітройт, Міш., Клівленд, О., і Шікаго, Ілл., що заходом 4-го відділу ОДВ.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 3-ГО ЛІПНЯ (JULY) 1938 РОКУ
НАЦІОНАЛІСТИЧНИЙ ДЕНЬ

В БРОДВЕЙ ПАРКУ (BROADWAY PARK)

Просимо всі українські національні організації здержатися в тому дні від своїх імпрез. — УПРАВА 4-го ВІДДІЛУ ОДВ.

200,000 РЕКОРДІВ

УКРАЇНСЬКОГО ВЕСІЛЛЯ П. ГУМЕНЮКА РОЗІЙШЛОСЬ,

бо П. Гуменюк відіграв. Бо П. Гуменюк знає народні пісні і танці.

Тепер П. Гуменюк видав свої ноти (танці) на Орхестру, бо тисячі людей просили його видати.

ПЕРШІЙ АЛЬБУМ УКР. ТАНЦІВ ГУМЕНЮКА на скрипку \$ 50
НА П'ЯНО АБО ГАРМОНІО 1.00
НА ЦІЛУ ОРХЕСТРУ (22 Танці) 4.50

Всі музиканти і любителі правдивих українських танків купуйте до гранія ноти Гуменюка. Пишіть: 35-8
SURMA, 317 EAST 14th STREET, NEW YORK.

ціональність, говорив бесідник.

Також польський уряд намагається порізнити в нутрі українців, та старається з поодиноких українських племен, таких як гуцули, лемки, холмщаки, поробити поляків, хоч ті люди не вміють по польськи навіть одного слова. На Холмщину, Волинь, Полісся і Підляшшя поляки ніяк не допускають українських свідомих робітників, та не дають там розвинути українським організаціям.

Зате на українських селах поляки стараються насадити багато костелів, „домів людських“, своїх читалень та кооператив. З того боку йде поважна загроза українському народові. Та українці борються так, як уміють і можуть. В останніх часах українці почали на широкую скалю розбудовувати свій промисл. Є нині багато своїх фабрик і ці фабрики далі зростають.

Загрозою для українців я-

УВАГА! УКРАЇНЦІ ГЕМТРЕМКУ Й ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

Подаємо до відома всім українським національним товариствам в Гемтремк, Дітройт, Міш., Клівленд, О., і Шікаго, Ілл., що заходом 4-го відділу ОДВ.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 3-ГО ЛІПНЯ (JULY) 1938 РОКУ
НАЦІОНАЛІСТИЧНИЙ ДЕНЬ

В БРОДВЕЙ ПАРКУ (BROADWAY PARK)

Просимо всі українські національні організації здержатися в тому дні від своїх імпрез. — УПРАВА 4-го ВІДДІЛУ ОДВ.

200,000 РЕКОРДІВ

УКРАЇНСЬКОГО ВЕСІЛЛЯ П. ГУМЕНЮКА РОЗІЙШЛОСЬ,

бо П. Гуменюк відіграв. Бо П. Гуменюк знає народні пісні і танці.

Тепер П. Гуменюк видав свої ноти (танці) на Орхестру, бо тисячі людей просили його видати.

ПЕРШІЙ АЛЬБУМ УКР. ТАНЦІВ ГУМЕНЮКА на скрипку \$ 50
НА П'ЯНО АБО ГАРМОНІО 1.00
НА ЦІЛУ ОРХЕСТРУ (22 Танці) 4.50

Всі музиканти і любителі правдивих українських танків купуйте до гранія ноти Гуменюка. Пишіть: 35-8
SURMA, 317 EAST 14th STREET, NEW

